



Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs
Gustaf Larsson		OP SA 16-19
Handledare		
		Antal ord: 10 532
Fredrik Thisner	Beteckning	Kurskod
		1OP415
<p>ASYMMETRISK KRIGFÖRING – ETT TVETYDIGT BEGREPP</p> <p><u>ABSTRACT:</u></p> <p>The military concept of <i>asymmetric warfare</i> has become both popular and ambiguous in military scientific discourse. Even though the debate amongst scholars has been focused on what kinds of power may cause a conflict to become asymmetric, the concept is also often used to describe unconventional war against former colonial nations.</p> <p>The purpose of this study is to compare how asymmetric warfare has been described by the Swedish Armed Forces, in military theory literature and the article which founded the concept. By concept analysis, asymmetric warfare is analysed through John Gerrings metatheory.</p> <p>The result shows that the concept is indeed ambiguous and broad in its meaning. The scientific literature describes the concept as debated and imprecise; the Swedish Armed Forces describe asymmetry in warfare as inequality of motives between two actors. This study contributes to the military discourse by highlighting the concept of asymmetric warfare as uncertain in its meaning. It also explains what approach the Swedish Armed Forces takes to the concept.</p> <p><u>Nyckelord:</u> Begreppsutredning, Asymmetrisk krigföring, Aktör, John Gerring, Militärstrategisk doktrin 2016.</p>		

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	5
1.1 PROBLEMFÖRMULERING	5
1.2 FORSKNINGSÖVERSIKT	6
1.3 SYFTE.....	11
1.4 FORSKNINGSFRÅGA	11
1.5 AVGRÄNSNINGAR	11
1.6 DISPOSITION	12
2. TEORI	13
3. METOD	17
3.1 FORSKNINGSDESIGN	17
3.2 MATERIAL	19
3.3 OPERATIONALISERING	20
3.4 ANALYSVERKTYG.....	22
4. ANALYS	23
4.1.1 MACK, ANDREW, WHY BIG NATIONS LOSE SMALL WARS: THE POLITICS OF ASYMMETRIC CONFLICT (BEGREPPETS URSPRUNG)	23
4.1.2 ARREGUÍN-TOFT, IVAN, HOW TO LOSE A WAR ON TERROR: A COMPARATIVE ANALYSIS OF A COUNTERINSURGENCY SUCCESS AND FAILURE (UR CMT)	24
4.1.3 FREEDMAN, LAWRENCE, THE THIRD WORLD WAR? (UR CMT)	24
4.1.4 OSIGNA, FRANS, ASYMMETRIC WARFARE: REDISCOVERING THE ESSENCE OF STRATEGY (UR CMT)	25
4.1.5 COKER, CHRISTOPHER, ASYMMETRICAL WARFARE: ENDS OR MEANS? (UR CMT)	25
4.1.6 PAUL, THAZHA VARKEY, ASYMMETRIC CONFLICTS: WAR INITIATION BY WEAKER POWERS. (UR CMT).....	25
4.1.7 THORNTON, ROD, ASYMMETRIC WARFARE. (UR CMT).....	26
4.1.8 MILITÄRSTRATEGISK DOKTRIN 2016. (FÖRSVARSMAKTEN).....	27
4.2.1 SAMMANFATTNING AV ATTRIBUT.....	27
4.2.2 KRITERIET DJUP.....	28
4.2.3 KRITERIET SAMMANHANG.....	28
4.2.4 KRITERIET FAMILJÄRITET	29
4.3 JÄMFÖRELSE.....	31
5. RESULTAT	33
5.1 ÅTERKOPPLING TILL PROBLEM, SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING.	33
5.2 HUR BESKRIVS AKTÖRER INOM BEGREPPET ASYMMETRISK KRIGFÖRING?	33

5.3 KAN ANALYSEN AV BEGREPPET VISA PÅ SKILLNADER AV HUR BEGREPPET BESKRIVS INOM RAMEN FÖR MSD16 SAMT DEN VETENSKAPLIGA LITTERATUR SOM LIGGER TILL GRUND FÖR LÄROBOKEN CMT?.....	34
6. AVSLUTNING	36
6.1 REFLEKTION	36
6.2 RELEVANS FÖR YRKESUTÖVNING	37
6.3 VIDARE FORSKNING	37
7. LITTERATUR OCH REFERENSFÖRTECKNING	39
7.1 ARTIKLAR.....	39
7.2 BÖCKER.....	40
7.3 DOKUMENT	41

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Sedan 11 september 2001 har begreppet *asymmetrisk krigföring* växt fram som ett populärt begrepp inom militärteorin.¹ Begreppet anses kunna beskriva hot mot rådande global säkerhetsstrategi.² Inom den krigsvetenskapliga diskursen råder olika uppfattningar kring begreppets betydelse för aktuella krig, men även historiska i fall.³

USA:s deltagande i Vietnamkriget på 60 och 70-talet, Irakkriget under början av 2000-talet samt det pågående kriget i Afghanistan är exempel på hur den till synes starka aktören inte lyckas segra över en svagare motståndare. Ivan Arreguín-Toft använder begreppet för att utveckla en teori vilket kan förklara varför den svaga aktören kan segra över den starka och är ett exempel på hur begreppet etablerats inom vetenskap.⁴ Han menar att starka aktörer i ojämna krig förlorar om det finnas en skillnad mellan aktörers värderingar, målsättningar och strategi.⁵

I syfte att utveckla militärstrategiska doktriner är den krigsvetenskapliga diskursen beroende av begrepp. Begrepp utgörs av tankekonstruktioner och idéer som avser ha en implicit innebörd.⁶ Vetenskapligt språk främjas därför av begrepp som ger termer en meningsfull innebörd. Ord som i vanliga fall saknar större betydelse kan som vetenskapliga begrepp uttrycka mycket mer. Som tidigare nämnts är dock begreppet asymmetrisk krigföring omdebatterat och har getts skiftande betydelse.

¹ Rydeberg, Göran & Alm, Hans (red.), *Introduktion till militärteori och militära operationer för officersprogrammet*, Interimsutgåva, Försvarshögskolan, Stockholm, 2008, s. 132

² Brzica Nikola. "Understanding Contemporary Asymmetric Threats." *Croatian International Relations Review* 24.83, 2018, s. 34-51.

³ Schmitt, Michael N. "Asymmetrical Warfare and International Humanitarian Law." *Air Force Law Review* 62, 2008, s. 2-5. Cox, Rory. "Asymmetric Warfare and Military Conduct in the Middle Ages." *Journal of Medieval History* 38.1, 100-25, 2012, s. 100-101

⁴ Arreguín-Toft, Ivan. "How the Weak Win Wars." *International Security* 26.1, 93-128, 2001

⁵ Ibid. s. 121-122

⁶ Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena, *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Femte upplagan, Wolters Kluwer, Stockholm, 2017, s. 21

Akademiker vid Försvarshögskolan har beskrivit begreppet som ett sätt att förklara när parter förutsättningar i väpnad konflikt varit mycket olika.⁷ Vilka typer av förutsättningar det innebär varierar dock mellan bland annat teknologi, militär förmåga och obalans mellan konventionellt och okonventionellt förhållningssätt.

Med hänsyn till rådande debatt kring begreppets innebörd kan problem uppstå när det används och det inte är självklart vad som menas. Inom krigsvetenskapliga disciplinen kan otydliga begrepp försvåra vad som kallas för *det egna* språket, alltså de begrepp och termer som är betydelsefulla för diskursen.⁸

Problemet är således vad innebörden av asymmetrisk krigföring är och hur det framställs i text av Försvarsmakten. Om begreppet har en tvetydig roll kan det innebära missförstånd då det används. Olika uppfattningar om begreppets innebörd kan skapa förvirring inom den krigsvetenskapliga diskursen. Personal inom Försvarsmakten kan missuppfatta varandra då det inte finns en ensad definition av begreppet asymmetrisk krigföring.

1.2 Forskningsöversikt

Forskningsöversiktens mål är att undersöka tre separata frågor. För det första; Hur definieras begreppet asymmetrisk krigföring? För det andra; Hur utreds begreppet? Svaret kan ge ett exempel på hur vetenskapliga metoder används. För det tredje: Finns det någon forskning på begreppet i utbildningssammanhang? Även om dessa är tre separata frågor så kan svaren finnas för dem finnas inom enskilda vetenskapliga artiklar eller litterära verk. Frågorna i forskningsöversikten fungerar som katalysatorer för den vidare studien.

2002 skriver Steven Lambakis, James Kiras och Kristen Kolet i sin artikel om säkerhetshot mot USA. De kritiserar begreppet asymmetrisk krigföring som alltför innehållslöst och argumenterar för att det saknar värde för analytiker och försvarsplanerare.⁹ De menar att begreppet har använts för att beskriva konflikter där den ena parten undviker USA:s styrkor på slagfältet för att istället använda sig av metoder som inte nödvändigtvis innebär direkt

⁷ Rydeberg, Alm, 2008, s. 132-133

⁸ Johannessen, Asbjørn & Tufte, Per Arne, Introduktion till samhällsvetenskaplig metod, 1. uppl., Liber, Malmö, 2003

⁹ Steven Lambakis, James Kiras & Kristin Kolet, Understanding "Asymmetric" Threats to the United States, *Comparative Strategy*, 21:4, 241-277, 2002 s. 241

konfrontation. Artikeln innehåller flera attribut som förknippas med begreppet vilket stärker argumentet om att asymmetrisk krigföring har blivit så omfattande att det förlorat sin användbarhet för analytiker.¹⁰ Det framgår ingen egen definition av begreppet av Lambakis, Kiras och Kolet, men deras analys riktar kritik mot användning av begreppet både inom krigsvetenskaplig diskurs och av statstjänstemän.¹¹ Kritiken utgår både från användning av och innebörd av begreppet. Sammantaget framgår att begreppets popularitet inte är begränsat till krigsvetenskapen utan används även av amerikanska myndigheter.

I en artikel från 2015 skriver Lyckman och Weissmann om begreppet *Global Shadow War*. De menar att lärdomar från moderna krig har lett till att flera begrepp har börjat användas för att förklara eller beskriva militära förfaranden och doktriner.¹² Mångtydighet och bristen på tydliga definitioner menar författarna resulterar i svårigheter att skapa ett gemensamt språk med tydlig innebörd. Som exempel menar Lyckman och Weissmann att begreppet *Global Shadow War* är så odefinierat och mångtydigt att det höljs i dunkel och på så sätt blir otillgängligt.¹³ Genom begreppsanalys gör Lyckman och Weissmann en ansats att definiera begreppet. De använder Giovanni Sartoris begreppsanalytiska modell som teoretiskt ramverk. Syftet är att på ett konstruktivistiskt sätt minska begreppets tvetydighet och skapa ett gemensamt synsätt på begreppet och dess innebörd. Även om Lyckman och Weissmann inte utreder begreppet asymmetrisk krigföring så är deras studie inom den krigsvetenskapliga disciplinen och begreppet *Global Shadow War* är nära asymmetrisk krigföring i sina attribut. Artikeln gör ingen ansats att definiera asymmetrisk krigföring men ingår i den vetenskapliga tidsskriften *Dynamics of Asymmetric Conflict* vilket publicerar vetenskapliga artiklar som berör konflikter mellan statliga och icke-statliga aktörer. Lyckman och Weissmann bidrag till den här undersökningens forskningsöversikt är således inte vilket begrepp de undersöker utan snarare *hur* de undersöker begreppet.

¹⁰ Lambakis, Kiras, Kolet, 2002, s. 255

¹¹ Ibid, s. 269

¹² Markus Lyckman & Mikael Weissmann, *Global Shadow War: a conceptual analysis*, *Dynamics of Asymmetric Conflict*, 8:3, 2015 251-262, s. 251

¹³ Lyckman, Weissman, 2015, s. 252

Giuseppe Caforio undersöker vad för problem som officerare ställs inför under insats i framförallt Afghanistan och Irak.¹⁴ Genom att intervjua soldater och officerare från NATO-länder drar Caforio en rad slutsatser. Den asymmetriska operationsmiljön innebär bland annat utmaningar inom logistik i länder som saknar god infrastruktur men framförallt visar Caforio på svårigheterna för officerare att hantera den mängd med aktörer som kan uppträda inom operationsområdet. Dessa kan bland annat mellan civila, lokala myndigheter, andra koalitionsstyrkor, humanitära organisationer och beväpnade grupper. Caforio menar att utbildning och övning av både soldater och officerare innan insats är avgörande för officerares förmåga att framgångsrikt leda militär verksamhet i asymmetrisk insatsmiljö. Stress blir påföljden av att ständigt behöva ändra insatsregler i en operationsmiljö där motståndaren ser ut som civila. Artikelns förmedlar en bild av begreppet asymmetrisk krigföring som komplext och annorlunda till vad västerländska militärer är vana vid. Poängen blir att officerare som utbildas och övas i en hemmamiljö enligt konventionella principer blir dåligt förberedda på den verklighet som kriget till exempel kriget i Afghanistan innebär. Caforio erbjuder ingen definition av begreppet asymmetrisk krigföring.

Breen och Geltzer analyserar begreppet asymmetrisk krigföring och dess innebörd. De argumenterar för att asymmetri felaktigt används för att beskriva den svagare av två aktörer i en väpnad konflikt och menar istället att asymmetrisk krigföring som strategi kan användas av vem som helst oavsett styrka.¹⁵ Breen och Geltzer definierar asymmetrisk krigföring som ett sätt att omvandla motståndarens styrka till svaghet och framställa sin egen svaghet som styrka. Det uppenbara ställningstagandet hos författarna i den meningen att de ställer sig på USA:s sida gör artikeln något vinklad vetenskapligt. Breens och Geltzers huvudargument bygger på reaktion och initiativ. De beskriver hur USA i konflikt med en svagare aktör ofta hamnar i situationer då deras väpnade styrkor tvingas till att reagera istället för att agera. Om asymmetrisk krigföring är ett begrepp som omfattar de styrkor och svagheter som omvandlas till militära operationer och strategi kan detta förklara ryskt agerande och ryska militärstrategiska doktriner. Samtidigt kan asymmetri som begrepp bli meningslöst för diskursen om den är *för* generellt.

¹⁴ Giuseppe Caforio. "OFFICER AND COMMANDER IN ASYMMETRIC WARFARE OPERATIONS." *Journal of Defense Resources Management* 4.1 9-26, 2013, s. 12

¹⁵ Breen, Michael, and Joshua Geltzer. "Asymmetric Strategies as Strategies of the Strong." *Parameters* 41.1, 2011, s. 41

Yves Winter skriver i en artikel från 2011 om nutida militära konflikter och diskursen kring dem.¹⁶ Med kritiska observationer betraktar Winter begreppet asymmetrisk krigföring som ett språkligt verktyg vars innebörd är gynnsamt för att moralisera och avpolitisera konflikter. Winter menar att begreppet används för att framställa en stark stat som offer för sina motståndare på grund av deras illegala metoder vilket skulle motivera våldsanvändning mot befolkningen.¹⁷ Det är dock primärt diskursen i sig som Winter fokuserar på och inte konflikters gestaltning. Begreppet analyseras grundligt och olika definitioner lyfts fram. Bland annat belyser Winter de olikheter av attribut som har definierat begreppet. Av slutsatserna enligt Winter framgår att asymmetrisk krigföring i alla fall inte är någonting nytt utan snarare strategi med anor från Sun Tzu.¹⁸ Vad Winter identifierar som en implicit distinktion inom begreppets definitioner är illegalt och legalt våld där illegalt våld utfört av en icke-statlig aktör faller inom begreppet asymmetrisk krigförings ramar.¹⁹ Kopplat till argumentet att begreppet är främst ett instrument inom diskursen att framställa en konflikt på ett visst sätt är detta ett resonemang Winter bygger på mediala nyhetsreportage. Artikelns analys av begreppet proponerar en ny infallsvinkel på problematiken kring begrepp i allmänhet. Sambandet mellan denotation (föremål ordet syftar på) och konnotation (innebörd av ordet) blir tydligt då militära begrepp används för att motivera militära ändamål för allmänheten. Om begreppet asymmetrisk krigföring intar en roll synonymt med självförsvar för den starka staten kan det innebära moraliska dilemman på politisk nivå. Krigshandlingar mot folk och nationer kräver starka anledningar enligt konventioner och internationella lagar. Demokratiska länder behöver också en stark övertygelse hos folket om att det man gör är rätt. Winters menar alltså att starka stater motiverar våldsanvändning genom att hävda ett behov av försvar mot asymmetriska hot.

I problemformuleringen nämns hur akademiker har definierat begreppet. I Göran Rydebergs lärobok för officersprogrammet från 2008 förklaras betydelsen av asymmetrisk krigföring som en olikartad kamp mellan parter.²⁰ Enligt en tidigare utgåva av Försvarsmaktens militärstrategiska doktrin ska asymmetri innebära en moralisk obalans. Det menar Rydeberg innebär att den ena parten uppvisar en vilja att följa internationella lagar och regler medan den

¹⁶ Winter, Yves. "The Asymmetric War Discourse and Its Moral Economies: A Critique." *International Theory* 3.3, 2011, 488-514

¹⁷ Winter, Yves, 2011, s. 498

¹⁸ Ibid, s. 494

¹⁹ Ibid, s. 496

²⁰ Rydeberg, Alm, 2008, s. 132

andra inte gör det.²¹ De attribut som Rydberg använder för att beskriva dessa avvikelser från internationella lagar och regler är bland annat att den ena sidan använder barnsoldater, terrorism, kärnvapen och IT-teknologi som medel och metoder i krig. Rydberg slår fast att aktörerna i en asymmetrisk konflikt består av en underlägsen aktör som angriper en västerländsk demokrati.²² Detta påstående uppfattas inte som särskilt generellt och stärker Winters argument för att begreppet används i syfte att porträttera västerländska nationer som offer.

Av artiklarna framgår att innebörden av begreppet asymmetrisk krigföring är bred och omtvistat och det finns kännetecken som förekommer oftare än andra, till exempel USA:s krig i Afghanistan, okonventionella metoder och irreguljära aktörer. På frågan om hur begreppet definieras blir svaret att författarna baserar sina perspektiv på olika källor men de flesta understryker begreppets omtvistade innebörd. Begreppet är någorlunda ungt men dess popularitet kan ha förhindrat att en tydlig definition etablerats. På frågan om hur begreppet utreds genomför Lyckman och Weissmann en begreppsutredning av ett besläktat begrepp. Deras vetenskapliga metod med låg subjektivitet använder teori ur samhällsvetenskapen och ger författarna en möjlighet att värdera begreppet. Winter riktar kritik mot begreppet vilket är grundat på begreppets otydlighet och svaga definitioner, men riktar sig framförallt mot användandet utanför det krigsvetenskapliga området. Caforio argumenterar för att västerländska insatsförband bör utbildas och öva specifikt inför asymmetriska insatsmiljöer. Breen och Geltzers argument för att begreppet bör användas vid utveckling av militärdoktriner och strategier hos starka stater kan vara av intresse om definition och innebörd tydliggörs.

Problemet enligt tidigare är vad asymmetrisk krigföring innebär, både som begrepp men också för professionen. Av orden att döma så handlar det om brist på symmetri och ett sätt att föra krig. Vad som utgör asymmetri är dock oklart. Eftersom att aktörerna inom typiska asymmetriska konflikter främst framställs av västländer på ena sidan och okonventionella aktörer på den andra sidan kan en del av svaret på begreppets innebörd finns inom definition av aktörer. Caforios argument om att västerländska insatsförband behöver anpassa sin utbildning inför asymmetrisk krigföring tyder på att den ena sidan i konflikten inte är konventionell.

²¹ Ibid, s. 133

²² Rydberg, Alm, 2008, s. 134

Sammanfattningsvis framgår det att begreppets innebörd är omtvistat. Rydbergs lärobok vittnar om att begreppet använts inom utbildning av officerare. Boken ger en bild av begreppets innebörd som problematiskt för konventionella militära strategier att bemöta. Rydberg påstår att det finns en egen svensk definition i Sveriges militärstrategiska doktrin. Där beskrivs begreppet handla om moral.

1.3 Syfte

Forskningsöversikten tyder på att begreppet används på olika sätt. Med en jämförelse mellan den krigsvetenskapliga diskursen och Försvarmakten kan likheter och skillnader identifieras i beskrivningar av begreppet. I forskningsöversikten framgår det att aktörer inom asymmetrisk krigföring kan skifta beroende på vilket perspektiv som förklarar innebörden. Studien kan således identifiera vad för innebörd begreppet har genom att fokusera på framförallt aktörer, samt ta reda på hur begreppet presenteras i kurslitteratur för officerselever och hur det beskrivs av Försvarmakten.

Syftet med studien är således att undersöka hur begreppet beskrivs inom svensk militär profession med utgångspunkt i Militärstrategisk Doktrin 2016 (MSD16) samt läroboken *Contemporary Military Theory* (CMT) och problematisera begreppet.

1.4 Forskningsfråga

– *Hur beskrivs aktörer inom begreppet asymmetrisk krigföring? Kan analysen av begreppet visa på skillnader av hur begreppet beskrivs inom ramen för MSD16 samt den vetenskapliga litteratur som ligger till grund för läroboken CMT?*

1.5 Avgränsningar

Begreppets tvetydighet kan undersökas genom en nedbrytning av dess innebörd till beståndsdelar. En sådan beståndsdel är aktörer i krig. Denna utredning kommer därför särskilt att fokusera på attribut och innebörd som har med aktörer att göra. Detta motiveras av forskningsöversikten som visar på att begreppet starkt förknippas med krig där många olika typer av aktörer deltar.

1.6 Disposition

I uppsatsens andra kapitel kommer teori presenteras för som syftar till att förklara begrepp som fenomen och hur de utvecklas. Tre olika akademiker berörs samt deras bidrag till forskning kring begrepp. Ett av dessa bidrag kommer att utgöra den teori som analysverktyget bygger på. I uppsatsens tredje kapitel presenteras metoden, operationaliseringen av teorin samt analysverktyget. I kapitlet redogörs även för materialet som skall analyseras. Fjärde kapitlet innehåller analysen av uppsatsens material. Det femte kapitlet redogör för resultatet samt diskussion av detta. Sjätte kapitlet avslutar uppsatsen med återkoppling till problemformuleringen, syftet, forskningsfråga samt förslag till vidare forskning. Sist följer en referensförteckning.

2. Teori

Enligt Giovanni Sartori är all vetenskap beroende av begrepp. Begreppen utgör idéer som namnges och är mer fundamentala än de teorier som beskrivs med begreppen.²³ Han menar att begreppsanalys inom vetenskap ofta negligerats på grund av den komplexitet som uppstår inom både positivistisk logik och filosofisk lingvistik.²⁴ Vad Sartori vill uppnå med sin metod för begreppsanalys är ett sätt att skapa ordning i annars tvetydiga begrepp, genom ett systematiskt tillvägagångssätt med tre steg och tio regler.

John Gerring menar att tidigare forskning om begrepp inte är tillräcklig med Sartoris regelverk. Gerring argumenterar för att ett begrepps kvalité uppnås bättre genom en standardiserad uppsättning av kriterier.²⁵ Han håller med Sartori om att begrepp utgör en viktig del f r forskningen. Inställningen är dock att begreppsanalys  r omväxlande och utan definitiva resultat vilket skiljer sig från Sartoris systematiska regelverk. Gerring belyser problemet med begrepp då de antingen sträcks ut för att täcka in områden utanför dess normala område, eller krymper ihop till att endast användas vid få instanser.²⁶ Han tar fram åtta kriterier som tillsammans bättre beskriver begreppsanalysens komplexa process. Dessa presenteras i texten där ordet med kursiv text  r ordet på originalspråket engelska och det ord inom parantes  r orden översatt till svenska.

Familiarity.

Kriteriet handlar om hur begreppets innebörd definieras. Olika definitioner av ett begrepp kan innebära motsatser till varandra. Begreppet kan användas i olika kontexter och sammanhang men om det kan definieras så brett att det uppstår motsägelser eller stora skillnader så sjunker begreppets familjaritet. Då synonyma ord används i olika definitioner  r det ord som mest stämmer överens med innebörden som skall identifieras. Det kan finnas en kärna i begreppets innebörd som ofta är obestridligt och perifera innebörder vilka det kan råda en större meningsskiljaktighet kring.²⁷

²³ Sartori, Giovanni (red.), *Social science concepts: a systematic analysis*, Sage Publications, Beverly Hills, Calif., 1984, s. 9

²⁴ *Ibid*, s. 10

²⁵ Gerring, John. "What Makes a Concept Good? A Criterial Framework for Understanding Concept Formation in the Social Sciences." *Polity* 31.3, 1999, s. 357

²⁶ *Ibid*, s. 360

²⁷ Gerring, s. 368

Resonance.

Med resonans menar Gerring att begrepps kognitiva styrka i ljud och skrift. Med andra ord hur väl begreppets termer och ord gör sig i tal och text. Motivet till detta kriterium är att begrepp som inte bara har en betydelsefull innebörd utan även en språklig prakt används mer än begrepp som saknar god resonans.²⁸

Parsimony.

För att begrepp skall vara användbara bör de ha ett begränsat antal definitioner. Om ett begrepp är så brett att det kan kopplas till stora mängder med attribut riskerar det att förlora kärnan i sin betydelse. Begrepp bör heller inte vara alltför snäva då det i sin tur kan orsaka att begreppet inte lyckas fånga det fenomen som det syftar på.²⁹

Coherence.

Om ett begrepp definieras med en viss mängd attribut bör dessa ha ett godtagbart samband till varandra. Det måste finnas logik bakom begreppets perifera attribut för att känslan av sammanhang skall uppnås. Det behöver inte nödvändigtvis vara direkta oförenligheter av olika attribut kopplade till kärninnebörden utan snarare handla om attribut som inte har en tydlig koppling alls.³⁰

Differentiation.

Begrepp från samma område har ofta otydliga gränser vilket gör att de lätt smälter samman. Differentiering syftar till att skilja begrepp från andra. Frågan besvaras genom att mäta till vilken grad, och sällan med ett positivt eller negativt svar.³¹

Depth.

I motsats till det tredje kriteriet om sparsamhet menar Gerring att begrepp med många attribut ökar sitt djup om dessa hör ihop. Vad han menar är att begreppets användbarhet ökar om det innehåller flera attribut med samma egenskaper vilket skapar en ”etikett”.³² Till skillnad från sparsamhet innebär detta att attributen ligger nära varandra i innebörd.

²⁸ Gerring, s. 370-371

²⁹ Ibid, s. 371-372

³⁰ Ibid, s. 373-375

³¹ Ibid, s. 375-379

³² Ibid, s. 379-380

Theoretical Utility.

Kriteriet handlar om det värde begreppet har för teoretisering och användbarhet inom akademiska området. Det innebär att begrepp som kan användas för att förklara andra begrepp eller utveckla teorier har en hög teoretisk användbarhet.³³

Field Utility.

När nya begrepp utvecklas inom samma område finns det risk för att referenter som redan används "lånas". Exempelvis kan ett begrepp definieras av attribut som utgörs av ett objekt. Om detta objekt sedan används i definitionen av ett annat närliggande begrepp så uppstår en instabilitet. Nya begrepp kan utvecklas i syfte att ersätta gamla. Om referenterna förs över till det nya skulle det innebära en tomhet för det gamla.³⁴

Gerrings teori om vad som utgör bra begrepp utgår från Sartori men även andra forskare och kan ses som en förenkling av begreppsanalysen. Gerring fokuserar till stor del på hur begrepp används vilket märks i de kriterier han beskriver. Det som Sartori beskriver som ett regelverk av 10 regler och tre steg har Gerring kokat ner till endast sju kriterier vilka alla inte nödvändigtvis behöver användas vid en analys.³⁵ Det som efterfrågas är inte nödvändigtvis beroende av samtliga kriterier. Detta gör Gerrings teori mer flexibel och lätthanterlig än Sartori. Det som både Sartori och Gerring saknar är ett djupare perspektiv på varför begrepp uppstår. Gary Goertz skriver i sin bok *Social Science Concepts* från 2006 att kausala mekanismer spelar en stor roll för begrepps innebörd och fokus bör ligga mer på de ontologiska orsakerna som ligger bakom begreppet.³⁶ Goertz ökar abstraktionen kring begreppsutredning vilket kan missgynna enklare former av begreppsutredning. Goertz teori kan utgöra ett sätt att vidareutveckla begreppsanalys från det mer konkreta till ett filosofiskt plan.

I denna uppsats kommer Gerrings teori att användas för att analysera begreppet asymmetrisk krigföring. Motivet är att enkelhet och flexibilitet möjliggör för ett tydligt resultat jämfört med Sartoris omfattande regelverk och Goertz filosofiska teori. Även om teorin är hämtade från samhällsvetenskapen så kommer de att användas då det råder brist på teorier om begrepp

³³ Gerring, s. 381-382

³⁴ Ibid, s. 382-383

³⁵ Ibid, s. 285

³⁶ Goertz, Gary, *Social science concepts: a user's guide*, Princeton University Press, Princeton, 2006, s. 5

inom krigsvetenskapen. Teorin är dock inte bunden till någon vetenskaplig disciplin eftersom det är språk och idéer som utgör begrepp. Alltså är teorin lika användbar för begreppsutredning inom krigsvetenskap som den är inom andra discipliner.

3. Metod

3.1 Forskningsdesign

Med hänsyn till forskningsfrågan kommer denna undersökning att använda en begreppsutredande forskningsdesign samt en jämförande del. Inledningsvis kommer begreppet att analyseras. Därefter kommer en jämförelse identifiera likheter och skillnader inom empirin som kan möjliggöra en värdering av begreppet och besvara om vilken roll begreppet har i en svensk kontext. Vetenskapliga studier berör ofta begreppsutredning till del, i syfte att kunna gå vidare med stringent fakta. Förenklat sker begreppsutredning i fem olika steg; 1) Insamling av empiri; 2) Sortering och utvinning av nyckelfakta; 3) prövning av definitioners logik; 4) pröva definitioners användbarhet inom vetenskap; 5) ställningstagande för bästa definitionen.³⁷

Steg 1) Undersökningen av begreppet kommer att utgöras av åtta verk. Den artikel som lade grund för begreppet år 1975 av Andrew Mack används för att jämföra med de sex verk som utgör källorna till hur läroboken *Contemporary Military Theory* (CMT) beskriver begreppet samt Försvarens militärstrategiska doktrin från 2016 (MSD16), vilket utgör den åttonde empiriska enheten. Dokumentet är officiellt och handlar om hur Försvaret avser försvara Sverige i kris och krig.

Steg 2) För detta steg behöver en operationalisering av teorin att genomföras i syfte att framställa ett analysverktyg. Gerrings flexibla teori bryts därför ner till de delar som bäst besvarar den del av forskningsfrågan som är kopplat till begreppets innebörd.

Steg 3) Det tredje steget identifierar motsägelser av analysenheterna gentemot varandra. Med andra ord vad för skillnader mellan definitionerna som inte är logiskt konsistenta. Steget blir en del av analysverktyget och innefattar Gerrings kriterium *familjaritet*.

Steg 4) Steget utgör en del av resultatet. Det kommer dock inte att *mätas* eftersom denna undersökning inte ämnar svara på frågan om asymmetrisk krigföring som begrepp är

³⁷ Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, Wängnerud, 2017, s. 36

användbart inom vetenskapliga studier. En förklarande anmärkning av begreppets betydelse för krigsvetenskapen är ändå ett bidrag till disciplinen, varför steget inte helt utesluts.

Steg 5) För att forskningsfrågan ska kunna besvaras behöver analysenheterna innehålla en definition av begreppet. Alternativt kan författarnas användande av begreppet i en kontext analyseras. Den del av forskningsfrågan som handlar om begreppets innebörd kommer att identifiera förekomst av huvudsaklig innebörd samt perifera innebörder. Studien kommer inte fastslå vilken av analysenheterna som uppnår *bäst* definition av begreppet. Däremot kommer en jämförelse av de tre kontexterna (ursprungsartikel, artiklar som utgör råmaterialet för läroboken CMT samt myndigheten Försvarsmakten) att kunna visa på skillnader i hur begreppet beskrivs. Finns det stora skillnader för begreppets innebörd innebär det en svagare användbarhet för asymmetrisk krigföring som vetenskapligt begrepp.

Sammanfattningsvis innebär det att teorin används för att besvara den del av forskningsfrågan som handlar om hur aktörer beskrivs. Resultatet används sedan för att jämföra mellan de tre kontexterna; ursprungsartikel, lärobok samt Försvarsmakten. Jämförelsens syfte är att besvara den andra delen av forskningsfrågan, alltså om det finns skillnader i hur begreppet beskrivs.

I *Textens Mening och Makt* beskrivs fyra tolkningsstrategier som relaterar text till olika grupper, mottagare, avsändare, uttolkaren och omgivande diskurs.³⁸ För denna studie är det den omgivande diskursen som kommer vara fokus för tolkningen av texten. Det innebär att *jag* som uttolkare låter den krigsvetenskapliga diskursen med dess akademiker och vetenskapliga verk utgöra ett förhållningssätt.³⁹

Inga forskningsetiska problem har identifierats med den valda metoden eftersom det är text som analyseras.⁴⁰

³⁸ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012, s. 31

³⁹ Ibid, s. 38

⁴⁰ Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, Wängnerud, 2017, s. 354

3.2 Material

För att ta identifiera vilket perspektiv av begreppet som kurslitteraturen för officersutbildning samt Försvarmakten bäst stämmer överens med kommer ett av de verk som väljs ut att bestå av den artikel som lade grund för begreppet år 1975 av Andrew Mack.⁴¹ Artikeln skrevs för att förklara varför USA förlorade kriget i Vietnam. Artikeln utgör en populär källa för samtida artiklar på ämnet. Övriga verk kommer utgöras av de vetenskapliga artiklar som används av Jan Ångström och Jerker Widén i deras lärobok *Contemporary Military Theory (CMT)*. Boken används som kurslitteratur vid utbildningen av svenska officerare vid Försvvarshögskolan och har tidigare använts som ett komplement till Försvarmaktens taktikreglemente från 2013 i sin svenska utgåva *Militärteorins Grunder*.⁴² Begreppet beskrivs som ett alternativ till begreppen konventionell och okonventionell krigföring.⁴³ Ångström och Widén kommenterar begreppets innebörd med ett fåtal attribut men saknar en egen definition. De menar att akademiker har olika syn på begreppet eftersom de inte kommer överens om vad som utgör asymmetrin inom en konflikt och identifierar fyra olika synsätt på begreppet. Dessa synsätt refererar till olika akademiker och deras vetenskapliga artiklar och litterära verk. Även om meningsskiljaktigheten främst handlar om styrka (*power*), och inte aktörers statliga eller icke-statliga tillhörighet, så möjliggör detta olika perspektiv. För denna studie kommer därför ursprunget till begreppet (Mack, 1975⁴⁴) att jämföras med de artiklar som beskriver begreppet i läroboken CMT samt hur begreppet används i Försvarmaktens militärstrategiska doktrin från 2016.

⁴¹ Mack Andrew, Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict *World Politics*, Vol. 27, No. 2, 1975

⁴² Eriksson, Stefan, Vad är arméreglemente taktik, AR Taktik?, *Arménytt*, nr 2, 2013, s. 6-7

⁴³ Ångström, Jan & Widén, Jerker, *Contemporary military theory: the dynamics of war*, Routledge, Milton Park, Abingdon, Oxon, 2015, s. 28

⁴⁴ Record, Jeffrey. "Why the Strong Lose." *Parameters* 35.4, 16-31, 2005, sidan 16-17

Tabell 1. Analysenheter.

Material	Kontext
Mack Andrew, <i>Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict</i> ,	Begreppet myntas. Artikeln publicerad i den vetenskapliga tidsskriften <i>World Politics</i> .
Arreguín-Toft, Ivan, <i>How To Lose A War On Terror: A Comparative Analysis Of A Counter-insurgency Success And Failure</i> . ⁴⁵	Referat i CMT. Ingår i artikelsamlingen <i>Understanding Victory and Defeat in Contemporary War</i> .
Paul, T.V. <i>Asymmetric Conflicts: War Initiation by Weaker Powers</i>	Referat i CMT. Artikelsamling.
Thornton, Rod. <i>Asymmetric Warfare: Threat and Response in the Twenty-first Century</i>	Referat i CMT. Artikelsamling.
Freedman, Lawrence, <i>The Third World War?</i>	Referat i CMT. Artikel publicerad i den vetenskapliga tidsskriften <i>Survival</i> .
Coker, Christopher, <i>Asymmetrical Warfare: Ends or Means?</i>	Referat i CMT. Ingår i artikelsamlingen <i>Asymmetric Warfare</i> .
Osigna, Frans, <i>Asymmetric Warfare: Rediscovering the Essence of Strategy</i>	Referat i CMT. Ingår i artikelsamlingen <i>Asymmetric Warfare</i> .
Militärstrategisk Doktrin 2016	Försvarsmaktens officiella dokument.

3.3 Operationalisering

Gerrings teori om begreppsanalys utgörs av åtta kriterier. Eftersom denna undersöknings forskningsfråga inte har för avsikt att besvara hur *bra* asymmetrisk krigföring är som begrepp kommer därför inte samtliga kriterier att behövas i undersökningen. Vid en begreppsutvecklande studie hade Gerring förespråkat användandet av samtliga kriterier.⁴⁶ Samtidigt menar Gerring att det kan vara praktiskt att bryta ned helheten till mindre fokuserade delar då en del svar inte är nåbara. Vissa kriterier är helt enkelt inte beroende av varandra.⁴⁷ Kopplat till metoden som beskrivs i *Metodpraktikan* blir slutsatsen att vissa av Gerrings kriterier kommer användas för att utgöra analysverktyget.⁴⁸ För att ta reda på hur aktörer beskrivs inom begreppet är särskilda attribut intressanta. Då begreppet sätts i ett sammanhang eller i en kontext kan även det ge resultat.

⁴⁵ Ångström och Widén hänvisar på sidan 29 i CMT till Arreguín-Toft (2005). I referensförteckningen finns ingen artikel av Arreguín-Toft med från det året. Däremot finns en artikel från författaren skriven 2007. Artikeln används som analysenhet i denna studie eftersom det bedöms vara ett felaktigt angivande av årtal på grund av misstag i CMT. Detta har även kontrollerats med författarna.

⁴⁶ Gerring, 1999, s. 368

⁴⁷ Ibid, s. 385

⁴⁸ Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, Wängnerud, 2017, s. 36

Tabell 2. Operationalisering av kriterier.

Kriterium	Användbarhet i analys	Motivering
Familiarity	Ja	Inom definitioner av begreppet kan skillnader och likheter av innebörd identifieras.
Resonance	Nej	Ordens estetik bedöms inte kunna besvara forskningsfrågan.
Parismony	Nej	Kriteriet anses vara av intresse efter analysen. Det kommer inte kunna besvara forskningsfrågan men resultatet kan bidra till en diskussion om kriteriet kopplat till begreppet.
Coherence	Ja	Kriteriet syfte är att identifiera om attribut som definierar begreppet är konsistenta med varandra och innebörden. För att besvara forskningsfrågan utgör kriteriet en viktig del.
Differentiation	Nej	Kriteriet kommer inte besvara forskningsfrågan.
Depth	Ja	Kriteriet efterfrågar mängden attribut som ingår i definition och innebörd. Detta ställer krav på analysen att tolka innehållet hos analysenheterna i syfte att identifiera om det som efterfrågas uttrycks på olika sätt. Eftersom det är aktörer forskningsfrågan handlar om kan kriteriet innebära flera attribut används som ingår i samma kategori.
Theoretical Utility	Nej	Kriteriet kommer inte besvara forskningsfrågan men är intressant för diskussionen som följer analysen.
Field Utility	Nej	Kriteriet kommer inte besvara forskningsfrågan men är intressant för diskussionen som följer analysen.

Sammanfattningsvis kommer de tre kriterierna *Familiarity*, *Coherence* och *Depth* att användas i analysen av begreppets innebörd. Därefter genomförs en jämförelse av de olika empiriska verken med särskilt fokus på hur de definierar aktörerna inom asymmetrisk krigföring.

3.4 Analysverktyg

Min operationalisering ovan har identifierat tre av Gerrings kriterier som särskilt användbara för undersökningen. Vid granskning av analysenheterna kommer definitioner och kontext som berör *aktörer* att utgöra indikatorer. Indikationen kommer leda till analys med hjälp av de tre kriterierna som tagits fram ur operationaliseringen. Analysen kommer till stor del att bestå av tolkande av text vilket för den här studien kommer identifiera särskilda ord eller termer som kan sättas in i analysverktyget.

Varje verk granskas för sig och de indikatorer som påträffas i texten kommer utgöras av attribut som berör aktörer. Kriteriet *Depth* används alltså för den individuella granskningen. När samtliga verk har granskats ställs varje verks samling av attribut mot varandra i en jämförelse. Det är då som kriteriet *Coherence* och *Familiarity* används. Syftet med denna ordning är att skapa en stegvis process av analysen likt den metod som beskrivs i *Metodpraktikan* där de tre första stegen går ut på att 1) Samla in empiri; 2) Sortera och utvinna nyckelfakta; 3) pröva definitioners logik.

4. Analys

I detta kapitel kommer texter utvalda ur CMT, Andrew Macks artikel, samt MSD16 att analyseras i syfte att identifiera attribut kopplat till aktörer i vad författarna menar är asymmetrisk krigföring. Varje text kommenteras med en kortare analys och de attribut som identifieras från varje enskild text sammanställs. Därefter kommer alla analysenheters attribut att sammanställas och analyseras med de tre kriterierna från operationaliseringen. Slutligen jämförs de tre kontexterna med varandra i syfte att besvara forskningsfrågans andra del. Alltså hur lärobok och myndighet förhåller sig till begreppet.

4.1.1 Mack, Andrew, Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict (Begreppets ursprung)

Mack gör tydlig skillnad på aktörerna i en asymmetrisk konflikt där den ena parten benämns främst som External Power och den andra som framförallt Insurgenter.⁴⁹ Andra benämningar förekommer vilket har likheter med huvudbenämningarna. I texten används flera exempel på krig och konflikter som asymmetriska. Artikeln porträtterar asymmetriska krig som typiska kolonialkrig vilket förklarar flera benämningar. Vietnamkriget används som exempel där ena sidan benämns "Revolutionary Forces" och den andra Metropolitan Forces".⁵⁰ Kriget pågick mellan två stater och dess allierade. Nordvietnam stöttades av lokala irreguljära styrkor i Sydvietnam. Revolutionary Forces kan därför förstås som enskild aktör som ger stöd åt den ena parten i en konflikt mellan två stater. Ett argument för varför termen asymmetri används är att insurgenten, alltså den svagare aktören, saknar förmåga att utgöra ett hot mot den starkare inom dennes egna geografiska område.⁵¹ Mack menar att en anledning till varför den starka aktören förlorar är på grund av politisk utnötning. Alltså att de militära förlusterna påverkade de politiska motiven till fortsatt krig.⁵²

Attribut kopplat till aktörer: *Insurgents, Metropolitan power, Rebel, Major industrial power, Local nationalist forces, Guerilla, Native forces, Revolutionary forces, Terrorists, Militias, External Power, Government, Conventional Army, Imperialists, Local resistance.*

⁴⁹ Mack, 1975, s. 176

⁵⁰ Ibid, s. 179

⁵¹ Ibid, s. 181

⁵² Ibid, s. 177

4.1.2 Arreguín-Toft, Ivan, *How to lose a war on terror: a comparative analysis of a counterinsurgency success and failure* (Ur CMT)

Arreguín-Toft analyserar briterernas krig i Malaysia samt Rysslands krig i Afghanistan. Syftet med denna tvåfallsstudie är att identifiera framgångsfaktorer och misstag i krig mot terrorister och insurgenter. Definitionen av både insurgent och terrorist visar på att skillnaden mellan de båda är de mål som angrips. Terroristen är en insurgent som utför terrordåd främst riktade mot icke-kombattanter. Det innebär att alla terrorister är insurgenter men alla insurgenter är inte terrorister.⁵³ Artikeln nämner aldrig begreppet *asymmetrisk krigföring*.

Attribut kopplat till aktörer: *Terrorists, Insurgents, Government, Security personnel, Armed forces, Non-combatant population, Neutrals*.

4.1.3 Freedman, Lawrence, *The Third World War?* (Ur CMT)

Freedman identifierar terrorism som den framgångsrikaste metoden för den svagare aktören att använda i krig mot en stark stat. Terroristorganisationer beskrivs kunna agera med stöd av en stat eller på egen hand.⁵⁴ Al-Qaeda används som exempel på en terroristorganisation som agerar i stora delar av världen och samtidigt försöker etablera sig i Afghanistan i samarbete med Talibanregimen.⁵⁵

Den starka aktören exemplifieras framförallt med USA, Storbritannien och Ryssland. Den svaga aktören exemplifieras av en stor spridning av aktörer som antingen gör motstånd mot den starka aktören på eget territorium eller utgörs av en terroristorganisation vilket agerar globalt.

Attribut kopplat till aktörer: *Terrorists, Political activists, Empire, Regime, Great power, Weak power, Insurgents, Geurilla, Conventional army, State sponsor, Non-state group, Local militia, Tribes, Western armed forces*.

⁵³ Ångström, Jan & Duyvesteyn, Isabelle (red.), *Understanding victory and defeat in contemporary war*, Routledge, London, 2007, s. 143

⁵⁴ Freedman, Lawrence, *The Third World War?*, *Survival*, 43:4, 2001, 61-88, s. 73

⁵⁵ *Ibid*, s. 74

4.1.4 Osigna, Frans, *Asymmetric Warfare: Rediscovering the Essence of Strategy* (Ur CMT)

Artikeln problematiserar asymmetrisk krigföring och dess innebörd. Osigna menar att konflikter som benämns som asymmetriska kan kategoriseras som bland annat inbördeskrig, mellanstatligt krig, religiösa krig eller etniska krig.⁵⁶ Aktören kan således utgöras av vem som helst oavsett koppling till en stat. Osigna argumenterar för att asymmetriska krig inte skall definieras som en konflikt mellan västerländska stater och icke-västerländska stater.⁵⁷

Attribut kopplat till aktörer: *Hostile nations and groups, Western nations, Rogue State, Intra-state, Guerilla, Irregular Armed Gangs, Terrorists, Criminal Organisations, Paramilitary Warriors, Thugs, Legitimate Government, All Sides (state or other types of actors)*.

4.1.5 Coker, Christopher, *Asymmetrical Warfare: Ends or Means?* (Ur CMT)

Coker använder begreppet för att förklara hur nationer i västvärlden blivit så starka att ingen längre kan utmana dem i ett konventionellt krig.⁵⁸ I artikeln gör Coker skillnad på parterna där västvärlden utgörs av den ena och övriga världen som den andra. Det finns ingen större ansats att problematisera denna uppdelning. Det förefaller vara så att författaren inte gör någon skillnad på den svagare sidans aktör som statlig eller icke-statlig. Att den starkare är framförallt USA råder det ingen tvekan om.

Attribut kopplat till aktörer: *High-tech Society, Non-state actor, Western World, Non-Western, Rebels, Militants*.

4.1.6 Paul, Thazha Varkey, *Asymmetric Conflicts: War Initiation by Weaker Powers*. (Ur CMT)

Paul analyserar mellanstatliga krig och vad som motiverar en svagare stat att gå i krig med en till synes starkare rival. Begreppet används i detta fall för att förklara specifika konflikter mellan stater och ingen definition begränsar innebörden avseende aktörerna. Enligt Pauls

⁵⁶ Olsen, John Andreas (red.), *Asymmetric warfare*, Royal Norwegian Air Force Academy, Oslo, 2002, s. 271

⁵⁷ Ibid, s. 270

⁵⁸ Ibid, s. 320

definition av begreppet är asymmetrisk krigföring mellanstatligt.⁵⁹ Icke-statliga aktörer kan förstås som *aktiv befolkning* och faller in under statens styrka.⁶⁰ Paul beskriver hur militanta grupper kan ta kontroll över en stat och hur detta resulterar i maktskifte.⁶¹ Det kan dock förstås som en intern händelse inom landet som i förlängningen kan leda till krig mot en annan stat. Alltså kan icke-statliga aktörer ta kontroll över statliga militära medel.

Attribut kopplat till aktörer: *Weak State, Strong State, Colonial Powers, Imperial Powers, Liberation Forces, Guerilla, Militaristic Group*

4.1.7 Thornton, Rod, *Asymmetric Warfare*. (Ur CMT)

Thornton inleder denna bok med att slå fast att begreppet inte är begränsat till varken statlig eller icke-statliga aktörer.⁶² I sin förklaring av begreppet ger han exempel på asymmetriska aktörer och konflikter. Bland dessa finns England och Frankrike vid slaget vid Agincourt 1415, Spanska irreguljära trupper och Franska armén under Napoleons invasion av Spanien, under kriget i Vietnam på 60- och 70-talet, USA:s krig mot terrororganisationen Al-Qaeda.⁶³ I det litterära verket väljer Thornton att västerländska liberala demokratier, särskilt USA, underförstått skall förstås som den starka i en asymmetrisk konflikt.⁶⁴ Den svagare aktören går under benämningen *asymmetrisk motståndare (asymmetric adversary)*⁶⁵ Thornton menar att asymmetrisk krigföring inte är i behov av en definition på grund av att det är så nytt och populärt att ingen gemensam uppfattning skulle gå att nå.⁶⁶ Sammanfattningsvis är asymmetrisk krigföring *nya* hot mot västerländsk militär inom strategi, taktik eller stridsteknik.

Attribut kopplat till aktörer: *Terrorist group, State actor, Western states, Democracies, Weak adversaries, Sub-state actors, Guerillas, Insurgents, Irregulars,*

⁵⁹ Paul, T. V., *Asymmetric Conflicts: War Initiation by Weaker Powers*, Cambridge University Press, Cambridge, 1994, s. 20

⁶⁰ Ibid, s. 22

⁶¹ Ibid, s. 33

⁶² Thornton, Rod, *Asymmetric warfare: threat and response in the twenty-first century*, Polity, Cambridge, 2007, Preface

⁶³ Ibid, s. 3

⁶⁴ Ibid, s. 4

⁶⁵ Ibid, s. 10

⁶⁶ Thornton, Rod, 2011, s. 21

4.1.8 Militärstrategisk Doktrin 2016. (Försvarsmakten)

I doktrinen kapitel om militärstrategi beskrivs krig och konflikt.⁶⁷ Politiska tvister och maktkamper beskrivs föreligga i kris och krig och ger upphov till de olika stadierna fred, kris och krig. Dessa stadier förklaras och kopplas till svensk lagstiftning och beredskapsnivåer. Begreppet asymmetrisk krigföring förekommer till del, utan att definieras.⁶⁸ Texten hävdar att en maktkamp ofta har en asymmetrisk motsättning då den ena sidan har starkare motivation. Avseende aktörer i en sådan maktkamp finns det inget som tyder på att det är en statlig eller icke-statlig politisk organisation. Poängen med en asymmetrisk motsättning är att en god strategi tar hänsyn till motivation. Den sida som har en högre drivkraft att gå segrande ur kriget har en strategisk fördel oavsett hur andra styrkeförhållanden ser ut.

Attribut kopplat till aktörer: *Yttre militära hot, En stats väpnade styrkor, Väpnade styrkor inom en stat, Olika väpnade grupper inom en stat.*

4.2.1 Sammanfattning av attribut.

Tabell 3. Sammanfattning av attribut av samtliga analysenheter.

Ej specifik	Statlig aktör	Icke-statlig aktör
<i>Militaristic Group, Liberation Forces, Hostile nations and groups, High-tech Society, Non-Western, Western World, Great power, Weak power, Local nationalist forces, Native forces, External Power, Intrastate, Non-combatant population, Neutrals, Yttre militära hot, Väpnade styrkor inom en stat.</i>	<i>State actor, Western states, Democracies, Guerillas, Irregulars, Colonial Powers, Imperial Powers, Western World, Rogue State, Legitimate Government, Empire, Regime, Conventional army, State sponsor, Metropolitan power, Major industrial power, Security personnel, Armed forces, En stats väpnade styrkor.</i>	<i>Insurgents, Terrorist group, Sub-state actors, Rebels, Non-state actor, Criminal Organisations, Armed Gangs, Paramilitary Warriors, Thugs, Political activists, Non-state group, Local militia, Tribes, Revolutionary forces, Local resistance, Guerillas.</i>

Sammanfattningen av samtliga analysenheters attribut visar på att begreppet förknippas med en stor mängd av aktörstyper. Flertalet är synonyma. Nästa steg blir att använda Gerrings kriterier i syfte att analysera innebörden.

⁶⁷ Militärstrategisk Doktrin 2016, Försvarsmakten, 2016, s. 19-24

⁶⁸ Ibid, s. 22

4.2.2 Kriteriet Djup

Min granskning av de individuella verken visar att begreppet asymmetrisk krigföring kan kopplas till en större mängd attribut avseende aktörer. Vissa attribut förefaller vara synonymer med varandra av de som beskriver såväl statliga, som icke-statliga aktörer. Av de attribut som kategoriserats som ej specifika saknas det en distinktion som tydligt avgör huruvida aktören tillhör det ena eller andra. Exempelvis använder Mack begreppet för att beskriva konflikter under kolonialismens slutskede och attributet *External Power* kan därför vara synonymt med *Colonial Power*⁶⁹. Ett annat exempel är hur Osigna använder attributet *Paramilitary warriors* och likställer det med en rad andra attribut såsom *Terrorist factions*, *Criminal organizations* och *Irregular armed gangs* vilka utgör den icke-statliga aktören.⁷⁰ Denna bredd av attribut skapar ett djup för begreppets innebörd och kan jämföras med ett paraplybegrepp som täcker in ett stort område. Flera av författarna identifierar västvärlden som den typiska starka aktören i ett asymmetriskt krig. Även om benämningen kan skilja sig på den starka aktören så är det dock ingen skillnad på djupet av attributen då de har samma innebörd. Att USA i stort sätt alltid utgör den starka är implicit i och med nationens starka militär, stat och ekonomi. Skillnaden på det som Mack kallar *Metropolitan Power* och det som Paul benämner *Imperial Power* är till synes ingen. Kriteriet uppfylls alltså inte bara på grund av antalet synonyma termer eller ord. Då dessa har olikheter blir djupet större så länge de har samma egenskaper. För att förklara egenskaper kan attributen *Insurgent* och *Terrorist* användas. Bägge utgör en icke-statlig aktör vilka är nära besläktade i sina definitioner men med tydliga skillnader. De är därför varken synonyma eller olika varandra.

4.2.3 Kriteriet Sammanhang

Av analysenheternas attribut framgår ingen självklar avvikelse kopplat till kriteriet sammanhang på individuell nivå eller i jämförelse med varandra. Författarnas olika definitioner och användning av begreppet innebär att skillnader kan påverka sammanhanget av särskilda attribut. De författare som ger begreppet en djup och bred innebörd kan använda attribut i definition och beskrivning utan att sammanhanget påverkas negativt. Osigna och Thornton menar att asymmetrisk krigföring kan användas av vilken typ av aktör som helst. Det innebär att attribut som beskriver begreppet kan vara från skilda områden men ändå uppnå ett sammanhang. Paul menar till exempel att asymmetrisk krigföring handlar om två

⁶⁹ Mack, 1975, s. 177

⁷⁰ Olsen, 2002, s. 271

stater i konflikt där den ena är starkare än den andra.⁷¹ Den kontext som Paul använder är på en strategisk nivå eftersom det är staternas totala styrka som ligger i fokus. Det i jämförelse med Freedman som skriver om terrorism som en metod för att uppnå strategiska mål leder till problematik för kriteriet genom en otydlighet kring vad som klassas som krigföring.⁷² I MSD16 används termen asymmetri för att beskriva krig med en tydlig skillnad i motivation mellan parterna. Begreppet *asymmetrisk krigföring* används inte i klartext men jag uppfattar det som att det är det etablerade begreppet som är anledning till varför det används.

4.2.4 Kriteriet Familjaritet

Av de sex litterära verk ur CMT framgår det att samtliga utom en är överens kring vad som är typiskt för aktörer i en asymmetrisk konflikt. Den starka aktören utgörs främst av USA eller västerländska stater. Den svaga aktören kan utgöras av en blandning av statliga och icke-statliga aktörer. Termerna *Insurgent*, *Terrorist* och *Guerilla* är vanligt förekommande för den icke-statliga aktören. Eftersom *Guerilla* kan tolkas som både en statlig aktör och icke-statlig aktör faller denna in under båda kategorierna. Oavsett om *Guerilla* utgörs av en aktör som har stöd av en statlig aktör eller inte så anses det vara okonventionell.⁷³ Termen används dock i sammanhang där den beskriver en svagare aktör. Sammantaget kan termer som *Guerillas*, *Insurgents*, *Rebels*, *Revolutionary forces*, *Armed gangs* och *Paramilitary warriors* ses som irreguljära stridande enheter.⁷⁴ Kärnan i begreppets innebörd kopplat till aktörer kan identifieras som ett krig där den ena sidan nyttjar okonventionella medel och metoder i form av irreguljära stridande enheter, terrorism, och kriminalitet. Den andra sidan utgörs av en förhållandevis stark stat, ofta västerländsk och ofta med politisk eller militär närvaro i tidigare koloniserade länder. Angående den svaga aktören så är det inte nödvändigtvis så att icke-statliga aktörer agerar utan stöd av någon form av stat. Exempelvis Thornton kallar detta för *Sub-state actors*.⁷⁵

Den författare vars verk skiljer sig från övriga fem är Paul som använder begreppet för att förklara mellanstatliga krig. I boken definierar Paul begreppet som begränsat till

⁷¹ Paul, 1994, s. 20

⁷² Freedman, 2001, s. 73

⁷³ Robert J. Bunker Unconventional warfare philosophers, *Small Wars & Insurgencies*, 10:3, 1999, 136-149, s. 136

⁷⁴ Mello, Patrick A. "Review Article: In Search of New Wars: The Debate about a Transformation of War." *European Journal of International Relations* 16.2, 2010, s. 299

⁷⁵ Thornton, 2007, s. 1

mellanstatligt krig och refererar till Macks artikel från 1975.⁷⁶ Mack gör dock ingen sådan avgränsning i sin artikel och använder exempel där den starka aktören utgjorts av en stat och den svaga aktören utgjorts av rebeller eller insurgenter.⁷⁷ Det förefaller som att Paul har tolkat Mack och menar att innebörden handlar om ojämnheter i konventionell militär förmåga. Det stämmer till del överens med Macks förklaring att den svaga aktören aldrig kunde segra över den starka genom invasion av dennes land.⁷⁸

I MSD16 beskrivs hur politiska tvister och maktkamper ofta har en asymmetrisk motsättning och hur detta har en viktig innebörd för militär strategi. Det framgår ingen förklaring till vad som påverkar motivation eller på vilken nivå i samhället den har störst betydelse för kriget. Även om kärnan för begreppets innebörd enligt MSD16 är motiv bakom krig så beskrivs inte hur det påverkar strategiska målsättningar.

⁷⁶ Paul, 1994, s. 185

⁷⁷ Mack, 1975, s. 180

⁷⁸ Mack, 1975, s. 177

4.3 Jämförelse

I detta steg jämförs de tre kontexterna med varandra i syfte att identifiera likheter och skillnader.

Tabell 4. Jämförelse av kontexternas attribut.

<p>Mack, Andrew, Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict</p>	<p>Contemporary Military Theory</p>	<p>MSD16</p>
<p><i>Insurgents, Metropolitan power, Rebel, Major industrial power, Local nationalist forces, Guerilla, Native forces, Revolutionary forces, Terrorists, Militias, External Power, Government, Conventional Army, Imperialists, Local resistance.</i></p>	<p><i>Irregulars, Terrorists, Insurgents, Government, Security personnel, Non-combatant population, Neutrals, Political activists, Great power, Weak power, Guerilla, Conventional army, State sponsor, Non-state group, Tribes, Western armed forces. Hostile nations and groups, Western nations, Rogue State, Intrastate, Armed Gangs, Criminal Organisations, Paramilitary Warriors, Thugs, Legitimate Government, High-tech Society, Non-state actor, Non-Western, Rebels, Militants, Weak State, Strong State, Colonial Powers, Imperial Powers, Liberation Forces, Militaristic Group, Western states, Democracies, Sub-state actors.</i></p>	<p><i>Yttre militära hot, En stats väpnade styrkor, Väpnade styrkor inom en stat, Olika väpnade grupper inom en stat.</i></p>

Tabell 5. Jämförelse av begreppets innebörd.

Ursprungsartikel (Mack)	Lärobok (CMT)	MSD16 (Försvarsmakten)
<p>Macks artikel använder ordet asymmetri för att förklara ojämnhet mellan den starka aktören och den svaga aktören i form av militär förmåga, till exempel möjlighet att avgöra krig genom invasion av den starka aktörens land. Mack menar också att asymmetrisk krigföring präglas av politisk maktkamp där motiv till krig kan spela en avgörande roll.</p> <p>Detta kan i vissa fall innebära att en svag aktör är villig att eftersträva höga strategiska målsättningar i motsats till den starka aktören som saknar politisk övertygelse.</p> <p>Kriget i Vietnam under kalla kriget används som exempel då USA:s motiv inte var tillräckligt för att fortsätta kriget. Nordvietnam å andra sidan hade starkare motiv vilket möjliggjorde seger.</p>	<p>Läroboken presenterar flera alternativ till begreppets innebörd.</p> <p>Okonventionella metoder och taktik framställs som huvudinnebörden i fem av sex källor.</p> <p>I ett fall framställs ojämna militära styrkeförhållanden i konventionella krig som huvudinnebörd.</p>	<p>Doktrinen definierar inte begreppet asymmetrisk krigföring men förklarar att politiska tvister och maktkamper kan ha asymmetriska motsättningar. Detta tolkas på följande sätt: Militära strategiska målsättningar behöver beakta hur politiskt försvarbart de är. Detta stämmer överens med Macks artikel och hans exempel med kriget i Vietnam. USA:s motiv till kriget var inte tillräckligt för att vara politiskt försvarbart.</p> <p>Doktrinen tar upp hur ett fientligt angrepp på Sverige troligtvis kommer till del bestå av okonventionella metoder. Det stämmer inte överens med CMT där begreppet används för att beskriva krig mellan framförallt forna kolonialländers konventionella militärer samt okonventionella motståndsgupper.</p>

Jämförelsen pekar på att MSD16 valt ut ett enskilt perspektiv av begreppets innebörd och ger ingen antydning på att det kan uppfattas betyda någonting annat. Aktören inom asymmetrisk krigföring får en särskild roll i de artiklar som CMT använder. De framställs som antingen okonventionella eller konventionella vilket gör att taktik, metoder samt legal status hamnar i fokus. I MSD16 är det uppenbart att den ena aktören är staten Sverige. Det framgår dock inte vem eller vilka som utgör den andra aktören i en möjlig konflikt. Alltså innebär det att enligt perspektivet som presenteras i MSD16 kan staten Sverige utgöra den svaga eller starka aktören i en asymmetrisk konflikt. I Macks artikel från 1975 uppfattas asymmetrin handla om olikheter mellan starka stater och svaga stater ur flera hänseenden men framförallt militär styrkebalans och politisk uthållighet.

5. Resultat

5.1 Återkoppling till problem, syfte och frågeställning.

Enligt problemformuleringen är asymmetrisk krigföring ett begrepp vars innebörd blivit omtvistat. När Försvarsmakten använder begreppet i officiella dokument kan det leda till missförstånd. Syftet är att problematisera begreppet och identifiera hur det beskrivs inom den svenska militära professionen.

Forskningsfrågan:

– Hur beskrivs aktörer inom begreppet asymmetrisk krigföring? Kan analysen av begreppet visa på skillnader av hur begreppet beskrivs inom ramen för MSD16 samt den vetenskapliga litteratur som ligger till grund för läroboken CMT?

5.2 Hur beskrivs aktörer inom begreppet asymmetrisk krigföring?

Genom min begreppsutredning med Gerrings teori har en del av begreppet analyserats. I jämförelse mellan Macks ursprungsartikel, källorna ur läroboken CMT samt Försvarsmaktens militärstrategiska doktrin från 2016 har det visat sig att begreppets innebörd kan uppfattas olika. Läroboken presenterar begreppet som omtvistat men refererar till artiklar som framförallt beskriver okonventionella krig i forna kolonialländer vilket stämmer in på hur Mack beskriver asymmetri i sin artikel från 1975. Asymmetrisk krigföring är således här ett begrepp som beskriver taktiker, strategier och metoder utförda av antingen statliga eller oftast icke-statliga aktörer mot starka stater vilka har militär närvaro i tidigare kolonialländer. De starka aktörerna i konflikterna som beskrivs framförallt som överlägsna teknologisk, militärt och ekonomiskt. Den svaga aktören beskrivs framförallt som okonventionell.

I MSD16 beskrivs aktörerna som framförallt stater men ingenting tyder på att icke-statliga aktörer utesluts. Enligt MSD16 handlar asymmetrin om motiv bakom konflikter. Det kan innebära att den starka aktören är den med högst motivation och starkast motiv till krig, utan att vara militärt överlägsen. Perspektivet stämmer till del in på hur Mack beskriver det då han

menar att politiska motiv är en del av asymmetrin. Det skapar dock en dubbel mening om vilken aktör som är den starka. Det militärt överlägsna med dåliga motiv, eller den militärt underlägsna med starkast motiv?

Tabell 6. Resultat av aktörer.

Aktör	Mack	CMT	MSD16
Stark aktör	Konventionell militär överlägsenhet.	Konventionell militär överlägsenhet.	Starka motiv till maktkamp.
Svag aktör	Okonventionell militär styrka Starka motiv till maktkamp. Oförmåga att invadera starka aktörens land.	Okonventionell militär styrka.	Svaga motiv till maktkamp.

Innebörden av begreppet är således tolkningsbart. Försvarsmaktens sätt att använda begreppet i MSD16 handlar om det politiska maktspelet. Alltså att användning av militära medel behöver vara motiverade. Försvaret av Sverige mot en stark motståndare som exempelvis Ryssland kan innebära asymmetri i motiv för bägge parter. Formuleringen i MSD16 kan uppfattas som att Sverige är en stark aktör i en asymmetrisk konflikt då vi har goda motiv att försvara vår suveränitet.

5.3 Kan analysen av begreppet visa på skillnader av hur begreppet beskrivs inom ramen för MSD16 samt den vetenskapliga litteratur som ligger till grund för läroboken CMT?

Analysen har primärt utrett hur ett antal olika texter beskrivit begreppet och hur de skiljer sig från varandra.

Resultatet av den här undersökningen är att begreppet försetts med olika innebörder. Att CMT väljer att presentera begreppet som omtvistat och brett är positivt eftersom det ger officerselever en medvetenhet om begreppets mångtydighet. Försvarsmaktens tolkning är inte fel utifrån hur Mack beskrev asymmetri. Däremot har begreppets popularitet skapat en stark konnotation av okonventionella krig i forna kolonialländer. Begreppets roll för den svenska

militära professionen blir därmed tvådelat i och med att Försvarsmakten har ett perspektiv på innebörden, främst för det nationella försvaret och att den krigsvetenskapliga diskursen framförallt förknippar begreppet med okonventionella krig, vilket för all del den svenska försvarsmakten också varit involverad i. Dels kan svenska officerare anamma Försvarsmaktens perspektiv och begränsa användandet till motiv. Dels kan svenska officerare anamma diskursens omtvistade uppfattning om begreppet och använda det på flera sätt.

6. Avslutning

6.1 Reflektion

Inom den krigsvetenskapliga diskursen har begreppet asymmetrisk krigföring ett rykte om sig att vara ett modeord. Svagheten med Gerrings teori är att den saknar djupare förklaring till varför begrepp uppstår eller blir populära. För att analysera begreppets specifika attribut har Gerrings teori visat sig vara enkel och flexibel. Forskningsfrågan har besvarats samtidigt som studien har genererat en mängd nya forskningsfrågor.

Ett stort antal ord, termer och begrepp har återfunnits inom empirin och har bidragit till problemformuleringens påstående om att den militära diskursens språk är i behov av mer forskning. Macks artikel syftade inte till att utveckla ett begrepp. Budskapet som förmedlades och termens tolkningsbarhet gjorde det emellertid möjligt för efterkommande att använda den på det sätt som passar. Begreppet utvecklades således genom fria definitioner. Att påstå att begreppet används felaktigt av någon blir därför svårt. I denna studie har Macks artikel använts för att jämföra med svensk officersutbildning och Sveriges Försvarsmakt. Macks artikel anses vara ursprunget till begreppet men är alltså inte den enda texten som skrivits på ämnet.

Min operationalisering ledde till att endast tre av Gerrings åtta kriterier användes vid analysen. Gerrings argument om att begreppsanalys inte kräver omfattande regelverk för att vara användbara bekräftades av denna studie. Forskningsfrågan besvarades även om svaret behöver fler vetenskapliga undersökningar för att öka sin övertygelse. Att genom denna typ av undersökning söka definitiva svar är enligt Gerring inte möjligt medan Sartori inte utesluter det. Skillnaden mellan teoretikernas inställning handlar om hur svaret värderas och bedöms utifrån utredningens resultat.

Det kan finnas en skillnad mellan asymmetrisk krigföring som strategisk princip och att helt enkelt benämna ett krig som asymmetriskt och mena på ojämnheter på ett eller annat sätt. Om kontext eller situation möjliggör för användandet av andra begrepp med en precis definition kan detta vara ett bättre alternativ eftersom det undviker tvetydigheten som råder.

Begrepp utgör som tidigare nämnt en viktig del av det vetenskapliga språket. Det fyller även en viktig roll i dokument som militärstrategiska doktriner. Om författare under begreppsutveckling använt de vetenskapliga teorier som Gerring, Sartori och Goertz förespråkar hade andra enklare kunnat använda begreppen. Begreppsutredning som metod har visats sig lämplig i syfte att reda ut oklarheter.

6.2 Relevans för yrkesutövning

Studien grundar sig i hur det krigsvetenskapliga språket utformats. Nya begrepp som skall förklara moderna krig kan ha olika betydelse. Oavsett om konventionella krig mellan stater har blivit ovanligare har de krig som USA, Ryssland och andra stormakter utkämpat i postkoloniala länder och förlorat resulterat i ett behov att förstå bakomliggande orsaker. Om länder utvecklar sin försvarsförmåga för att kunna stå emot en stormakts militära styrka finns det lärdomar att dra av till exempel krigen i Afghanistan, Irak och Vietnam.

Begrepp som asymmetrisk krigföring, *hybridkrigföring*, *icke-linjär krigföring* och andra tillför tankesätt och idéer till det krigsvetenskapliga språket. Svenska officerare behöver vara pålästa kring begrepps innebörd för att kunna kommunicera med andra. Att ett dokument som MSD16 använder begreppet på ett specifikt sätt är ett tecken på behovet av att kritiskt granska text och bilda sig en egen uppfattning om vad enskilda begrepp innebär.

6.3 Vidare forskning

Studien har undersökt vilken roll asymmetrisk krigföring har genom att undersöka kurslitteratur för officerselever och hur myndigheten Försvarmakten använder begreppet i officiella sammanhang. Vid analysen av MSD16 visade det sig att Försvarmakten inte använder begreppet asymmetrisk krigföring utan endast termen. Jag gjorde antagande att författaren till MSD16 syftade på det begrepp som är gängse inom krigsvetenskapen. Detta behöver inte vara sant. I fallet med asymmetri finns det en tydlig likhet med hur Mack använde termen i sin artikel från 1975 vilket gör det troligt att författaren syftar på det etablerade begreppet. Det finns alltså ett behov av att undersöka MSD16 mer ingående för att identifiera och reda ut oklarheter.

I forskningsöversikten framgår att det råder brist på forskning kring hur utbildningsunderlag utvecklas inför insats. Caforios artikel argumenterar för att militära förband behöver utbildas specifikt inför asymmetrisk insatsmiljö. Caforio menar inte huvudsakligen att kurslitteratur för italienska officerare är vad som brister men poängen är att konventionellt krig enligt internationella lagar och regler sällan är vad som sker i praktiken. Det finns alltså ett behov av att utbilda svenska officerare inför prövande insatsmiljöer både i östersjöområdet och på andra delar av världen. Frågan är vad detta ska benämnas? Som tidigare nämnts har ett större antal begrepp uppstått inom krigsvetenskapen och ett nytt begrepp skulle konkurrera med övriga. En begreppsutvecklande forskningsstudie med syftet att fånga in den innebörd som är relevant för Försvarmakten kan ge ett tydligt begrepp att använda.

Min undersökning har identifierat ett behov av en grundlig utredning av begreppet asymmetrisk krigföring. Eftersom att studien begränsades till att fokusera på enskilda attribut i form av aktörer återstår undersökningar av andra delar av innebörden. Ångström och Widén skriver i CMT att en vanlig debatt kring begreppet berör vad som definierar *styrka* i en asymmetrisk konflikt.⁷⁹ Eftersom begreppet har blivit omtvistat och förändrat med tiden är forskning av begrepp av generellt intresse för försvarsmyndigheter i syfte att använda dessa. Försvarmakten borde undvika att använda begrepp som inte är helt tydliga. Forskning på krigsvetenskapliga begrepp och hur de utvecklas kan bidra till ett striktare förhållningssätt för akademiker och myndigheter. Om Sartori eller Gerrings metoder används vid begreppsutveckling inom krigsvetenskapen kan tvetydigheter undvikas som i fallet med asymmetrisk krigföring.

Definitionen av asymmetrisk krigföring som begrepp är i behov av ett antal förtydliganden när det gäller kontext och ramverk. *Krigföring* behöver definieras för att kunna avgöra om till exempel *terrorism* verkligen hör till sammanhanget.

En begreppsutredning med Goertz teori hade kunnat ge en djupare förklaring på begreppets roll inom disciplinen och dess användbarhet utanför krigsvetenskapen. Bland annat frågan *varför* innebörden skiljer sig.

⁷⁹ Widén, Jerker & Ångström, Jan, 2015, s. 28

7. Litteratur och referensförteckning

7.1 Artiklar

- Breen, Michael, and Joshua Geltzer. "Asymmetric Strategies as Strategies of the Strong." *Parameters* 41.1, 2011
- Brzica Nikola. "Understanding Contemporary Asymmetric Threats." *Croatian International Relations Review* 24.83, 34-51, 2018
- Christian Enemark, Drones over Pakistan: Secrecy, Ethics, and Counterinsurgency, *Asian Security*, 7:3, 218-237, 2011
- Cox, Rory. "Asymmetric Warfare and Military Conduct in the Middle Ages." *Journal of Medieval History* 38.1, 100-25, 2012
- Eriksson, Stefan, Vad är arméreglemente taktik, AR Taktik?, *Arményytt*, nr 2, 6-7, 2013
- Freedman, Lawrence, The Third World War?, *Survival*, 43:4, 61-88, 2001
- Gerring, John. "What Makes a Concept Good? A Criterial Framework for Understanding Concept Formation in the Social Sciences." *Polity*, 31.3, 1999
- Giuseppe Caforio. "OFFICER AND COMMANDER IN ASYMMETRIC WARFARE OPERATIONS." *Journal of Defense Resources Management* 4.1, 9-26, 2013
- James K. Wither, Making Sense of Hybrid Warfare, *Connections QJ* 15, no 2, 2016
- Lyckman, Markus & Weissmann, Mikael, Global Shadow War: a conceptual analysis, *Dynamics of Asymmetric Conflict*, 8:3, 251-262, 2015
- Mack Andrew, Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict *World Politics*, Vol. 27, No. 2, 1975
- Mello, Patrick A. "Review Article: In Search of New Wars: The Debate about a Transformation of War." *European Journal of International Relations* 16.2, 2010
- Record, Jeffrey, Why the Strong Lose, *Parameters* 35.4, 16-31, 2005
- Renz, Bettina. "Russia and 'hybrid Warfare'." *Contemporary Politics* 22.3, 283-300, 2016
- Robert J. Bunker Unconventional warfare philosophers, *Small Wars & Insurgencies*, 10:3, 1999

- Schmitt, Michael N. "Asymmetrical Warfare and International Humanitarian Law." *Air Force Law Review* 62, 2008
- Schnauffer, Tad. "Redefining Hybrid Warfare: Russia's Non-linear War against the West." *Journal of Strategic Security* 10.1, 17-31, 2017
- Steven Lambakis, James Kiras & Kristin Kolet, Understanding "Asymmetric" Threats to the United States, *Comparative Strategy*, 21:4, 241-277, 2002
- Winter, Yves. "The Asymmetric War Discourse and Its Moral Economies: A Critique." *International Theory* 3.3, 488-514, 2011

7.2 Böcker

- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena, *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, Femte upplagan, Wolters Kluwer, Stockholm, 2017
- Goertz, Gary, *Social science concepts: a user's guide*, Princeton University Press, Princeton, 2006
- Johannessen, Asbjørn & Tufte, Per Arne, *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 1. uppl., Liber, Malmö, 2003
- Olsen, John Andreas (red.), *Asymmetric warfare*, Royal Norwegian Air Force Academy, Oslo, 2002
- Paul, T.V, *Asymmetric Conflicts: War Initiation by Weaker Powers*, Cambridge; New York, NY: Cambridge UP, *Cambridge Studies in International Relations*, 33, 1994
- Qiao, Liang & Wang, Xiangsui, *Unrestricted warfare: China's master plan to destroy America*, Pan American Pub., Panama City, Panama, 2002
- Sartori, Giovanni (red.), *Social science concepts: a systematic analysis*, Sage Publications, Beverly Hills, Calif., 1984
- Rydeberg, Göran & Alm, Hans (red.), *Introduktion till militärteori och militära operationer för officersprogrammet*, Interimsutgåva, Förvarshögskolan, Stockholm, 2008

- Thornton, Rod. *Asymmetric Warfare: Threat and Response in the Twenty-first Century*, Cambridge: Polity, 2007
- Ångström, Jan & Duyvesteyn, Isabelle (red.), *Understanding victory and defeat in contemporary war*, Routledge, London, 2007
- Ångström, Jan & Widén, Jerker, *Contemporary military theory: the dynamics of war*, Routledge, Milton Park, Abingdon, Oxon, 2015

7.3 Dokument

- Militärstrategisk Doktrin 2016, Försvarsmakten, 2016